

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 1/2, 6 luni 3 1/2, 50 cr., 3 luni 1 1/2, 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 1/2, 6 luni 4 1/2, 3 luni 2 1/2
Pentru străinătate pe an 12 1/2, 6 luni 6 1/2, 3 luni 3 1/2.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea Tipografică arhiepiscopalească Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sânt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublici nu se însoțiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei o
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbra de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Unde se ajungem.

Este de tot ciudată situațiunea po-
poarelor din Ungaria

Când s'a despărțit monarhia în doue
pentru ca complexele se revină la
originea lor istorică, diarele maghiare
cu gura plină asigurau, că naționali-
tățile n'au să se teamă de nimica.
Naționalitățile se vor convinge că as-
pirațiunile lor vor fi nu numai respec-
tate, dar cu prisos ameliorate, așa încât
se vor afla (naționalitățile) mai bine
decât până la era cea nouă a consti-
tucionalismului în dualism.

„P. Hirnök” pela începutul anu-
lui 1866 dicea, cu privire la cestinea
română transilvană, care privia mai de
aproape pe Români și pe Sasi: „Ma-
jestatea Sa nu va admite altă formă
de uniune a Transilvaniei cu Ungaria,
decât aceea, care pelungă comunitate
legislațiunei și administrațiunei supe-
rioare, asigură interesele naționalită-
ților și autonomia țerei”. „Pesti Napló”
ceva mai înainte, în 1865, dicea cu pri-
vire specială la Români:

„În dieta din Sibiu, carea s'a
adus în ființă pe lângă delăturarea
volnică a aședămintelor noastre
constituționale și legale, elementul ma-
ghiar transilvan nu putea participa
fără de a călca în picioare datoriile
sale patriotice. Dar pentru aceea
toate legile dietei octroiate, aduse
în favoarea recunoașterii și garan-
țării drepturilor națiunii române
nu numai le aprobăm și primim, ci pe
lângă aceasta mai regretăm, că guvernul
impetrit prin ninsuțele sale în centrali-
zarea, luate o atitudine cu totul con-
trare noue și intereselor noastre, ne
a privat de ocaziunea frumoasă de a fi
putut încredința pe poporul roman,
conștul nostru, de iubirea noastră
frățeească ce avem către dînsul.

FOIȚA.

Poveștile Peleșului de Carmen Sylva.

„Furnica”, care vine mai sus decât
„Vêrlul cu dor”, este o creațiune
delicioasă, plină de imagini gingașe
a cărei temă este așa de adevărată. Vio-
rica, o fată de o frumusețe și hârnice
rară, cu toate stăruințele repețite ale
mamei sale, nu voese cu nici un preț
a se mărita. Bărbații ne dau însă mai
mult de lucru, dicea ea, tot noi trebuie
să torcem pentru dînsii, și șesem
pentru dînsii, și coasem pentru dînsii
și numai putem dovedi că munca câmpu-
lui.” Dar în fine bătăna muri și
Viorica rămase singură singurică în că-
săciara ei. Intr-o dină dinle un cârd de
furnici vin de o învață să le fie regină
și fata primese cu bucurie. Atunci ea
fi clădese un palat pentru locuința ei.
„Scândurile sălilor erau de foi de mac
ca a picioarelor reginei și nu umble, de-
cât pe pățuri de purpură. Ușile erau
de foi de roze, legate între dînsesele

„După noi legile acele, cari asu-
gură naționalitatea și dreptu-
rile naționale ale Românilor,
prin dieta convocată după legi
și forme constituționale, așa dară nu
prin dieta octroiată, nu numai că
sânt neamenințate din parte-
tene, ci încă erdem, că fapta cea
dintău a dietei ce se va convoca
va fi manifesta și solemnă
recunoașterea a acelor drepturi;
și așa putem presupune, fără de a
ne teme că vom fi dați de minciună,
că Români, drepturile și
favorurile câștigate pe cale
excepțională în 1863 prin simpla
delăturare a națiunii conștoate din
mâile persecutorilor elementului ma-
ghiar, și cari pe lângă acestea se pă-
rea a purta aerul unei gratificațiuni,
acum — când ne aflăm în preseara
adevărului lor instalări, prin legisla-
țiunea completă a imperiului S. Stefan,
în cartea milenară a constituțiunei
avite — vor fi bucuroși a privi de
ocasiune binevenită prevenirea, care
nisuindu-se a îndrepta greșelile
lipsei de generositate din tre-
cut, se mai grăbește cu iubire fră-
țească a fi dreaptă cu aceia, cu
cari dela acuirea acestei patrii în-
coace au fost pârtașe la bine și la
rău, și pre cari acum i proclamă
națiune conștoată.”

De aceste și alte de felul acesta
se scrieau pe timpul când se plămă-
dea dualismul. Scopul se vede a fi
inducerea noiei stări de lucruri
pentru Români și pentru toți maghiarii.

Dela înființarea dualismului inse
lucrurile sau schimbat cu totul. Tre-
pat, din an în an, după cum se con-
solida sistema cea nouă politică, se dau
uitări și promisiuni. De „legile die-
tei octroiate” nu a mai fost vorba, și
nici că putea fi, de oarec vedem că
nici legile „neoctroiate”, legile votate
după toate formele constituționale, in-
trucât sunt favorabile naționalităților
se ignorează, se paralizază prin or-

dinațiuni ministeriale și în fine prin
legi ulterioare.

„Drepturile și favorurile câștigate
pe cale excepțională în 1863” departe
de a se „introduce în cartea milenară
a constituțiunei avite”, spre a „în-
drepta greșelile lipsei de gene-
rositate”. Simpla provocare la le-
gile aduse de „completa legislațiune
a imperiului S. Stefan” este timbrată de
tendențe contrare întregității statului.

Cine nu își aduce aminte ce alarmă
a provocat în cercurile ungurești, în
1879, deputațiunea română, care a pro-
testat înaintea tronului contra proiec-
tului de lege, prin care era să se in-
troducă limba maghiară în școlile po-
porale? Și pașii acestia nu erau de loc
în contra, ci conform articolului de
lege XXXVIII din 1868, votat în le-
gislațiunea dualistică.

Proiectul de lege privitor la
școlile medie încă nu a devenit lege,
dară are să devină lege. Antecedentele
sunt de astfel de natură, încât nu
ne mai îndoiim cum are să ese lu-
crurile cu acest proiect cu tendență
maghiarizatoare.

Dar până când încă nu se poate
dice despre proiectul acesta că a de-
venit lege, vedem că maghiarizarea își
intinde ghiarale asupra bisericilor.
După logica politice ungurești, lucru
firesc. Pentru că acele mai pot scuti
incâtva naționalitățile. Și compatrioții
maghiari, vedându-se aședăți de im-
pregiarii în domeniul puterii, sânt tot
așa de înțelepți, ca și lupul când fă-
cea împături mielului de din josul ri-
ului, că i turbură apa.

Diare oficioasă ca „Hon”, în ton
îngâmfat, spun *urbi et orbi*, că sânt
oameni cari umblă să se folosească
de religione în contra ideii de stat.
Legile ungurești au asigurat auto-
nomia bisericilor și autonomia asigurată
de legile ungurești este îndreptată în
contra ideii de stat. Lui „Hon” însă
i trebuie o premisă, fie cât de falsă.
Din premisa sa „Hon” deduce că tre-

bue luate măsuri pentru vindecarea
rêului (?).

Cari sânt mesurile dorite de șo-
vinismul maghiar se vede din împre-
giurarea cu cât entuziasm s'au aplau-
dat „canoanele” mai din urmă ale
protestanților din Ungaria superioară,
cari amenință cu escomunicațiune, cu
anatema politică pe acei cari nu
vor subordina ori ce simțemânt maghi-
arismului.

Privese pe Slovaci și pe Nemți
în linia primă ceea ce s'au întemplat
în Ungaria superioară. Este însă în-
ceputul acelei procederi, care ad
majorem maghiarizării gloriam tinde a
pune mâna până și pe altariu.

Mâne poimâne va ajunge rëndul
și pe biserica noastră se facă astfel
de „canoane” și se „anatemizeze” po-
liticesce.

Ei bine, Sasiu au „provocat” Schul-
vereinul în urma atâtor manifestări
asuritoare. Slovaci s'au deșteptat și
prin un manifest bărbătesc spun com-
patrioților maghiari, că sânt pansla-
viști, dar panslaviști leali. Mai au se
urmeze Români, Rutanii și Sârbii se
demonstre că pot fi cetățeni leali, fără
de a vedea crima în păstrarea națio-
nalității lor. „H. Zig.” într'un arti-
cul laudă rezistența Maghiarilor și
Cechilor chiar și contra reprimandelor
împărătesci. Foia e oficioasă, putem
lua învătățura delă densă? Nu vom lua.
Naționalitățile însă au învătă destul
din practica, care dice, că în Ungaria
numai Maghiarii sânt oameni. Bine ar
fi ca Maghiarii să se aștepte până
vor ajunge naționalitățile la sfêrșitul
alfabetului suferințelor lor.

Declarațiunea partidei națio- nale slovache.

Redactorul prim și editorul jurn-
alului „Narodnie Noviny” din Turocz-
Szent-Márton ne roagă, scrie „Hon”,
se lămă la cunoscință următoarea declara-
țiune a diarului național slovac amintit

„cu fire de păianjini, și astfel se in-
chideau și se deschideau fără vuet. Pe
„jos era așternut un covor gros și
„moale tot de florea reginei, de se cu-
văna în el piciorul gingaș al Vioricai.
„Nici că-i trebuiau aci nici încălțăminte.
„Ele ar fi fost prea aspre și ar fi sricat
„covorul de flori. Părății camerii erau
„tesuși cu mare măestrie cu garoafe cu
„lăcrimioare și cu ochiul paserii, și flo-
„riile conțin se reînnoiau. Fiind totdea-
„te îmbătă. Tavannul camerii era făcut
„de foi de crin; intine ca un cort. Har-
„nicile furnici munciseră câte-va săptă-
„mâni la patul Vioricai. El era de tot
„ce există mai gingaș în lume, de bruma
„florilor, și pe dînsul era întinsă una
„din țesăturile Vioricai.”

„În acest palat Lilliputan Viorica
„avea obiceiul de a inspecta, seara, în-
„aintea de a se culca, ouele furnicilor, de
„sânt destul de moi, și de a aera per-
„delele de flori una după alta, purtând
„pe vêrlul degetelor un licurici și ui-
„tându-se cu duișie la tinerii viermior.
„Nu cunosc nimic care să aibă ana-
„logie cu acest micromosm grațios, decât
„Regina Mab, care „nu este mai mare

„decât o piatră de agat din inelul de
„getului unui alderman, trasă de o ceată
„de atomi, trecând pe nasurile oame-
„lor când ei dorm. Șpitele roatelor
„sale sânt făcute din picioare de păian-
„jini, acoperișul din arpi de locuste, șlea-
„urile din pânză celor mai mici păianjini,
„colanale din razele umede ale lunii,
„coada bicicului dintr'un os de greiere,
„bicul din peșoare. Vizitii ei un tin-
„țar cu haină cenușie, carul ei o alună
„goală, făcut de o vererită, — timpla-
„rul ei, — și de un vierme bătrân,
„cari din vremi de nu se știe mînte
„sânt căruțașii ținelor.”

Dar, cu toată ingrigirea și ono-
rile ce-i dau furnicile, Viorica, această
Daphne română, care voese să se
bucure de o feciorie perpetuă, nu
poate să-și ție țagăduiala pe temeiul
căreia furnicile o aleseseră de regină
a lor. Sărmană copilă, frumusețe ei
o împedcă de a rămânea ceea ce
dorește **). Un fecior de împărat o

*) Shakespeare, Romeo and Juliet, Act.
I. sc. IV.

**) Ovidiu, Metam. I, 488.
Sed te decor iste quod optas
Esse vclat, voloque tuo tua forma repugnat.

vede, și din acel miut ea nu mai
găsece în mijlocul supselor sale plă-
cerile ce altă dată o desfătau așa de
tare. Ea iubese. Și această reacțiune
târșie a naturii este așa de puternică
în cât, cu toate jurămintele ce făcuse
furnicilor că nu se va mărita nici
odată, ea voese acum să ieasă în aerul
curat. Dar furnicile „de teamă că va-
etele ei să nu pătrundă în afară, se
hotărâră a i ridica clădirea tot mai
sus și mai sus, atât de sus și mai sus
decât Vêrlul cu dor, și numiră acest
munte „Furnica”.

„Același sentiment formează fon-
dul poveștil „Cetatea Babei”, însă ac
într'un mod cu totul naiv. Alba, așa
se numea fata Babii Coaja, „cică era
albă ca zăpada, care acopere vêrurile
munților mai tot anul”, este ținută
departe de lume. Ca se nu aibă un
dor de societatea oamenilor, Baba fi
spuse, că toți oamenii sânt răi și mon-
struoși la vedere. Dar odată copilă
vede un tințr, și în navitate ei adre-
sează mă-sii următoarele cuvinte:

— „Mai de ună-ți, se suia la deal,
pe muntele nostru, un animal minu-

și a partidei naționale slovace cu privire la spiritul panslavistic.

„Escelența Sa dnul ministru de culte făcu nu de mult în o ordinație una a sa amintire despre jurnalul nostru, că stăm în serviciul agitației panslaviste, și astfel având noi de făcut cu întreprinderi anti-patriotice nerecomandate atenției dnului ministru de interne. Aceasta ne sîlesce se facem următoarea declarație: Vedem că tot băiatul de școală, dacă vorbește s'au scrie în limba slovacă, se consideră de panslavist; vedem că ori ce reuniune, dacă și face de problemă cultivarea limbii slovace, se învinuie cu ninsuina anti-patriotică; vedem, că tot ce este slovac, se stigmatizează de panslavist. Nu ne mirăm așa dară, dacă și nouă, ca conducători ai presei naționale slovace, ni se împută panslavisul. Dacă sub panslavisism se înțelege sincera și nestrămătuată alipire de limbă și naționalitatea slovacă, dacă sub panslavisism se înțelege lupta pentru aceste două și respingerea atacurilor îndreptate asupra lor; și în fine dacă activitatea pentru ridicarea intereselor materiale și morale ale poporului slovac se consideră de panslavism; noi mărturisim acest panslavism pe față. Dacă se consideră de panslavisism împiegurarea, că limba slovacă s'în legătură de rasă cu celelalte limbi și rase slave, mărturisim pe față și acest panslavism. Dacă panslavism și aceea, că poporul slovac are însușiri spirituale proprii, cari sînt a se desvolta separat de naționalități, mărturisim și acest panslavism. Dacă ninsuinea de a se susține și desvolta poporul slovac în limba sa ca popor slovac și cetățean de o potrivă îndreptățit cu ceilalți cetățeni ai patriei, se consideră de panslavism, subscrîm și panslavisul acesta. Și în fine dacă credința noastră, că poporul slovac — deși suferă, tot slovac rămâne, nu pere în mânia tuturor ninsuinelor contrariilor și se aventă preste toate încercările de desnaționalizare ajungînd un viitoriu mai favorabil, dacă ea se consideră de panslavism mărturisim și panslavisul acesta.

„Se consideră de păcat descendența noastră dela națiunea slavă. Sîntem convinși, că dacă aceasta se consideră de păcat, ea nu ne poate privi pre noi, ci pre acela care ne făcut slav. Sîntem convinși și despre aceea, că nu slovacii sînt de vină, dacă ei sînt în actuala Ungarie de când lumea ca vechi locuitori. Istoria e de vină, care i-a adus oare cândva aici, și de atunci i susține și de bună seamă nu pentru nu ar avea și pentru ei vre o problemă. Sîntem convinși că existența naționalității slovace ca slovacă nu e spre paguba Ungariei poliglotte,

„nat de frumos, și ael ce șeada pe dnul era cu mult mai frumos de „căt țot piticii”.

„Și idila se termină iarăși printr-o tragedie, ca și în Furnica
„In fond, în Furnica ca și în Cetatea Babei, domnesce același sentiment al amorului, care, mai curînd sau mai tîrziu, și în contra tuturor piedicilor ce îi pun în cale împiegurările, trebe să și ia locul său în inima omenescă. In acest sens amîndouă povestile au aceeași temă cu admirabilul roman al doamnei Wilhelmine von Hillern intitulat: *Unde sie kommt doch!*”

„Cea mai slabă din „Povestile Peleşului este „Ceahlăul.” Se vede că grațiosul născător de palavre, ostentiv de atăta narățiu, a cedat nu tocmai voies unor staruine inoportune. Mai întăiu nu pot suferi acela „văzdoage aurite”, cari au ajuns clasice de când cu discursul-enigmă al unui celebru academic. Și apoi ce caută acea erudiție de un gust indios în nevele istorioare ale Peleşului? Și aceea „mare cumpănă la care au

ci tocmai din contră, numai căt discordiile de până acuma trebuesc aduse în armonie. Ne mai întăresce credința că noi avem drept la toate acestea nu numai pentru că purtăm toate sarcinile și sacrificiile în stat, aceea ce ne îndreptătesc la pretenții față cu el, ci și pentru aceea că ele ne sînt garantate în legi positive și mai ales în articolul de lege 44 din 1868.

„Nu respingem dela noi panslavisul mai arătat mai sus, și mărturisim că vom sta neclățiți și credincioși în serviciul acestui panslavism.

„Frica conșinței de urmările ilegalităților comise cu voia vede ciuha și unde nu există. Spre linisirea acestei nelinistice conșinței declarăm pe față și serbătorește că panslavisul nostru nu trădează nici pe domnitori, nici patria, caci el nu trece preste granițele patriei. E adevăr recunoscut că poporul slovac cu nestrămătuată credință s'a alipit de casa domnitoare, și este pretutindenea cunoscută alipirea poporului slovac de pământul, care-l nutrește, de patria, al cărei cetățean este. Dovadă purtarea noastră, căci ca fideli fi ai patriei am interpretat simfemintele poporului slovac și l'am condus. Noi în ce priveșce simfemintele, ținuta și activitatea noastră în cele de mai sus sîntem curății înaintea conșinței noastre, înaintea lui Dumnezeu, și credem că și înaintea legilor statului. De multe ori secoli întregi sînt conduși de principii false, și urmarea e că o partidă suferă, pe cînd cealaltă manipulează după drag placul ei; însă astfel de apariții ale secolilor n'au vieată lungă. Noi ne încredințăm bunului geniu al patriei noastre, el ne a ferit patria în un secol, și încă în timpuri mai grele și mai critice. Speranțele noastre le basăm pe secol viitoriu, vor înceta și ninsuinele apucate pe căi greșite, și se va deschide și în patria noastră periodul unei nove vieți, în care se va pune basa stimei și dragostei dintre naționalități.”

(Subscrîierile.)

Până aici, continuă „Hon,” dechiarățiunea. De oarză și destul de oarză, numai sinceră nu este. Ce basonice mai e și aceea, că și băiatul de școală dacă scie cetea și scrie în limba slovacă, se ține de panslavist. Ea și alte asemenea ei se țin de escentrițările (tulzās) ultraistilor slovaci, pur cari avea se lofitească de arme. Este oare om cu minte, care se creadă în afirmățiile din Turóc Szent-Marton?

Pentru folosirea și cultivarea limbii sale n'a fost nimenia persecutat în Ungaria, și nici că va fi, n'a fost și nu va fi stigmatizat. Aceasta ar fi absurd și imposibilitate.

ajuns Domnii” mi aduce aminte expresiunea rēu întrebuințată a unui deputat lăută din „vorova cătră ceteput” a lui Miron Costin. Se mai vorbesc de portretul Hunilor așa de curios depins, de înfrățirea Românilor cu „oamenii albi la față, cu ochi galbeni, nații ca bradul cu pîrl galben și lung și cari cu cuțitul scrieau pe fașii de lemne”, înfrățirea de care nici legenda nici istoria nu spune nimic? Se vorbesc de etimologia superficială a Ceahlăului din „Caucaland” pe care nu o springinesc nici legile fonetice ale limbii noastre, nici pozițiunea Ceahlăului indicată de Amianus Marcellinus?*) Se fac analiza povestii așa de incurcate a desperatului Bujor?

„Nu o voies face, pentru că ar trebui se ies din cadrul ce mi-am propus. Această lucrare m'ar duce la o critică de istorie al cărei loc nu este aci.

„Voies observa înainte de a sfârși, că în volumul ce ne ocupă se vede o

*) *Res gestae XXXI*, 4, 13 cf. Rösler, *Românische Studien* p. 72.

Este însă de tot altceva, dacă ultraistii naționali slovaci influențază asupra jumeii și a reuniunilor în așa măsură, că ei pe lângă iubirea limbii și a naționalității slovace, urșec tot ce este maghiar.

Panslavistii nu cresc slovacii buni, — contra cărora n'am avut nici o obiecție, ci voesc se producă patrioții rēi. Aici zăde pericolul ninsuinelor lor că ei lătesc printre slovacii esclusiv numai spiritul slovac și slav; pentru aceea nu trebuesc perduți din vedere. Apoi pe de altă parte seamănă ură în contra a tot ce nu este slovac ori slav. Se predică în continuu principii fanatice, despre înrudirea cu marea lume slavă, despre legăturile de rasă și dacă nu vom resista proveniențelor acestei direcții, lucrurile vor ajunge acolo că slovacii, și vor căuta alt undeva și nu în această patrie punctul de gravitație al ninsuinelor lor, și astfel cuvintele domnilor din Turóc-Szent-Martón, că ninsuinele lor nu trec granițele patriei, rămân litere moarte.

Recunoașcem virtuțile poporului slovac, puterea lui și-l și stimăm și iubim pentru acestea, însă în contra unor conducători ai lor, cari otrăvesc sufletul, vom lupta cu toate mijloacele posibile și legale.

Și apoi slovenii doresc un viitoriu, în care se va pune baza stimei și iubirii dintre naționalități.

Cei dela „Narodne Noviny” nu fac altceva, decăt predică și lătesc fără pregetare ura de rasă. (Cum stăm cu maghiarisarea?)! Aceasta este principala cauză petru care condamnăm activitatea lor, căci ei voesc se pună față în față pe poporul slovac cu maghiarul în loc de al învătă ca el (slovacul) pe lângă iubirea limbii și a naționalității sale se nuse instrăineze de limba și națiunea maghiară, ci se se contopească cu el frățesce (Sic!) să scie și să fi părtruns despre aceea, că noi am trăit preste 1000 de ani pe acest pământ ce ne numesc *patrie comună maghiară*, bine, rēu, cum a adus soarta cu sine, și maghiarul nici odată nu s'a ninsuit se lipescă pe popoarele de altă limbă de naționalitatea lor, cu toate că au fost timpuri, cînd o putea face foarte ușor, întocmai ca și francesii și englezii și cari au absorbit alte rase. A cugeta însă la acestea astăzi în secolul puternicului simfemnt național, ar fi utopie. Panslavistii însă nu vorbesc astfel. Ei sînt cei vechi și noi în protiva lor!

Revista politică.

Sibiu, în 20 August.

Am ajuns că afacerile bisericesci în interesul maghiarisării se fie object

de preocupătiune politică și în sferela comitatense. O curendă a comitatului Sathmarelui pentru ca și celelalte comitate se springinescă înființarea unei episcopii gr. cat. cu limba maghiară, comitatul Solului springindu o motivează cu aceea că și membrii bisericesci de altă limbă s'învețe limba maghiară și în chipul acesta să facă serviiți intereselor naționale (maghiare).

În comitatul Turôului comitele suprem Justh a purtat un toast pentru națiunea slovacă. Aceasta a supărat pe „P. Ll.” foarte mult. „P. Ll.” vede într'aceasta o atitudine ostilă patriei (ca și cînd Slovacia n'ar fi cetățeni ai Ungariei).

Afacerea dintre Grecia și Turcia, se telegrafează, că se va complana. „P. Ll.” atribue conflictul greco-turc lui Gladstone.

Evenimentele din Egipt.

Un egiptean indigen scrie cătră „Polit. Corresp.” asupra unei eventuale inundări a Egiptului inferior pentru scopuri defensive:

„La întrebarea, dacă Arabi-pașa s'ar putea apăra contra Englezilor cu succes printr-o inundată, trebuesc răspundem a firmativi. Aici nu avem trebuință de esemplul Holandei, căci comparația ar fi prea depărtată; dar chiar englezii au fost recurs la acest mijloc grozav cînd după plecarea lui Bonaparte și a lui Kleber, au voit să izoleze oștirea franceză în Alexandria. Ei însă n'au făcut inundarea prin Nil, ci prin mare ceea ce e posibil, căci o parte a Deltei stă sub nivelul mării. Dar Arabi se poate servi mai bine de Nil. Dela 25 Iunie Nilul tot creșce; la 15 Octomvrie va ajunge înălțimea maximală. Apa Nilului condusă prin canalele lui suterane, poate fi oprită prin stăvilare sau lăsată să curgă. Acestea sînt așa dișele canaluri ale Nilului. Ele se întrebunțază numai cînd e apa mare; dela Mehemed-Ali însă mai sînt canalurile Sefi, cari servesc în timp de secetă. În Egiptul inferior sînt 8 canaluri Sefi. Două din ele canalul Mahmudieh și canalul Khatbathe, lung de 123 kilometre și cu multe ramificații, se întind până în districtul Behera, aproape de Alexandria. Ambele se alimentează din brațul Rosette. Khatbathe poate avea adîncime de 8 metri și prin stăvilare e ținut la un nivel determinat. Deci deschișind sau astupînd stăvilarele, Delta Nilului poate fi inundată cu totul, încăt Englezii să nu poată înainta nici pe calea spre Damanhur nici între brațul Rosette și Damietta. Totuși Arabi pașa nu va fi așa fără cunoscință și se recurgă la acest mijloc extram. Deasa populație din Delta ar fi prima victimă a inundății: recolta ar peri; pământul n'ar mai fi bun de cultivat pentru mult timp și respingerea apelor ar costa mult în bani și timp. Și apoi Arabi pașa n'ar fi în stare să ție inundăția numai în punctele strategice dorite; terenul ce scade spre nord ar atrage apele spre nord ar atrage apele spre nord ar atrage apele spre bălțile Mariut, Abukir și Burlos ear' terenul relativ mai sus, ar rămănea fără apă. Inundarea Deltei ar fi de sigur un rēu mare pentru Englezii, dar n'ar fi un obstacol absolut al înaintărilor și decii o armă cu două tăisuri, care ar isbi mai rēu Egiptul, decăt armata de invazie, care negreșit va face atacul principal, plecând dela canalul de Suez, ear' actual dela țărmlul nordic va fi o mișcare sucursală și în a doua linie.

Varietăți.

* (Lipsă de oficiieri.) „Wehrzeitung” anunță, că ministrul de resbuoi are de gînd a provoca pe un numer mai mare de oficiieri de ordi-

Dangely.

5. Magura, cu salariu anual 125 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lenne.

Petițiunile concursuale instruite conform Statutului organic și Regulamentului din 1878 și cu documente despre cunoștința limbii maghiare în gradul prescrip de lege pentru propunerea în școlile populare, sînt de a se substerne subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Hodol, 14 August, 1882.
Oficiu protopresbiterial gr. or. al Gioaiului 1.

Vasilii Pipos m. p.,
protopresbiter.

Nr. 291. [187] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătorii la școala confesională gr. or. din Gusteriță protopresbiteratul Sibiiului se scrie concurs până la 17 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual 140 fl. v. a. se dau din casa alodială comunală, ear 90 fl. v. a. dela popor prin repartiții.
2. Două pămături de varță și una grădina de legumi în curtea școlii.

Cuarta natural în edificiul școlii și lemne trebuincioase de încălzit atît pentru învățătorii, cît și pentru școala dela comună.

Doritorii de a ocupa acest post au ași asterne petițiunile lor instruite conform statutului organic și a regulamentelor din vigoare, arătând cã cunosc și limba maghiară, la oficiu protopresbiterial gr. or. al tractului Sibiiului pînă la termenul sus indicat.

Gusteriță, 6 August 1882
În conțelegere cu oficiu protopresbiterial.

Comitetul parochial.

Nr. 116. [186] 1—3

CONCURS.

Devenind stațiunea învățătorească din comuna Laz vacantă, se scrie pentru întregirea acesteia concurs cu termen până în 12 Septembrie 1882 st. v., când se va săvârși și alegerea.

Salariu învățătorească stă din 120 fl. v. a., cari se numeră din alodiu, cuartir în Țidirea școlii și 2 stăngin lemne pentru încălzit.

Doritorii de a se aplica la aceasta stațiune au să și substearnă suplicile lor inzestrate cu toate documentele recerute de legile existente oficiu protopresbiterial gr. res. în Sas-Sebeș pînă la susindicatul termen.

Laz, 13 August, 1882.
Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterial concerninte.

[176] 2—3

CONCURS.

Pe baza deciziei adus în puterea §-63 a statutului organic în ședința comitetului protopresbiterial al tractului Oravița, ținută în 1 Aprilie a. c. și în urmarea învînșării date de venerabilul consistoriu diecesan de datul Caransebeș 27 Iulie 1882 Nr. 737 B. prin aceasta se scrie concurs pentru ocuparea vacantului post de protopresbiter român gr. or. în tractul Oravița.

Doritorii de a ocupa acest post vor ave a substerne rugăriile lor de concurs, instruite cu documente în formă autentică despre calificațiune și despre ocupăciunea lor de pînă aci M. On. D. administrator protopresbiterial Maxim Popoviciu în Oravița-montană (Oravicabánya) ca președintele comitetului protopresbiterial, în termen mai mult de 45 de zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegr. rom.

Competenții au să dovedească cumcă posed cel puțin calificațiunile normate în §-15 lit. a) din Regulamentul pentru parohii. Intre asemenea calificații vor fi preferenți aceia, cari voi mai proba că au făcut studii la vre-o facultate filosofică ori juridică, s'au că s'au destins prin ederea vr'nnui op folositoriu pe terenul bisericesc ori scolaritic; cu deosebire vor fi preferenți intre asemenea calificații aceia, cari sînt fii ai diesei s'au au servit ca preoți cel puțin cinci ani în diecesă și așa cunosc pe deplin referințele locale diecesane.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

1. Birul anual dela preoții:
a) cu parohie de clasa I-II a 8 fl.;
b) cu parohie de clasa a II-a 6 fl.;
c) birul anual dela toți ceilalți preoți provăduți cu parohii 4 fl.

Stă însă în libera voe a preoților, ca ei se presteze birul și în natură amesurat punctului 32 alinea c. din Rescriptul declaratoriu.

2. Tacele pentru ședulele de cununie după usul de pînă aci, adeă 1 fl., de fie care ședul de cununie.

Paușalele de călătorie ce pentru estinderea actuală a protopresbiteratului pînă la altă dispozițiune se prestează prin consistoriu diecesan în suma anuală de 300 fl. v. a.

4. Dotațiunea incopiată cu parohia protopresbiterială din Oravița-montană

În fine se observă, că pentru comanele ce aparțin astăzi protopresbiteratului Oravița, și cari la timpul se vor anecta la înființîndul protopresbiterat al Bocsei-montane, viitorul protopresbiter nu va ave se prețină nici o recompensă.

Dat în Oravița-montană din ședința comitetului protopresbiterial ținută în 7/19 August 1882.

Comitetul protopresbiterial gr. or. român al tractului Oraviței în conțelegere cu comisariul cosistorial Filaret Musta.

Nr. 1087—1882. [179] 2—3

CONCURS.

Doue eventual trei stipendii de câte 200 fl. sînt de împărțit la astfel de tineri industriași din fundul regiu de oare când și în prima linie din scaunele Merceuri și Noerichului de mai nainte, sau din localitățile lor centrale, cari tineri se fie cereret și terminat cu succes bun, dacă e cu puțință, gimnasiu inferior o școală inferioară reală sau o școală capitală populară, la toate întempera, o școală deindustrie subvenționată de universitatea săsească, și se oblige a petrece un an în străinătate va se Țică, afară de monarchia austro ungurească, pentru perfecționare teoretică și practică în specialitatea lor.

Condițiunile afară de cele mai sus sînt:

a) prezentarea de testimonii scolarice cu calificațiune bună,
b) Dovedirea serăciie concurențului prin atestat dela autoritățile politice.

Stipendiile se plătesc pe jumătate anual numai decăt după împărțire, cealaltă jumătate după șase lune. Stipendiații sînt datori a acude la petițiunea pentru a doua jumătate din stipendiu: testimoniele acirate despre lucrările sale și un raport scurt despre locul lucrării și despre esperiențele ce a făcut.

Un astfel de raport se asteapță dela stipendiat și după întoarcerea sa în patrie.

Petițiunile de concurs instruite corespundtor, au a se înainta aici cel mult pînă la sfărșitul Septemvrie 1882.

Sibiu 20 August 1882.
Oficiu central al universității săsești.

Nr. 64 [174] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Sighioarei sînt de a se ocupa următoarele posturi învățătorești:

1. Zoltan, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase de foc.

2. Ferihaz, pentru învățătoriu ordinariu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuincioase, — pentru învățătoriu adjunct 50 fl. v. a.

3. Telina, cu salariu anual de 80 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc, naturale în preț de 30 fl. grădina școlii cu venit de 10 fl. v. a.

4. Seleușul mare, cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuincioase de foc.

5. Bundorf cu salariu anual de 80 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Învățătorii sînt obligați a prelege în școala de toate Țile și în școala de repetițiune oarele prescrie de §§. 16 și 17 din regulamentul congregsal din anul 1878, și a conduce cântările liturgice cu tinerimea scolară.

Petenții vor asterne rugăriile lor provăduți cu documentele recerute prin „Statut Organic” și Regulamentul congregsal din 1878 pînă la 4 Septembrie a. c. la subsemnatul Oficiu protopresbiterial.

Sighioara, 10 August 1882.
În conțelegere cu comitecele parohiale concnerente.

Demetriu Moldovan m. p.,
administrator protopresbiterial.

Nr. 195. 1892. [162] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Cămpenilor sînt de a se ocupa următoarele posturi învățătorești:

1. Ponorel cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și grădina școlii de 400 orgii. Dela concnerente se recere pe lungă alte calități prescrie, a fi vrsat în cãntări și tipical bisericesc, spre a căror probare va ave de a se presenta la sfânta biserică respectivă.

2. Sēcătura cu salariu anual de 100 fl. v. a. solvind în rate lunare, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare.

3. Certege cu salariu anual de 80 fl. v. a. din cassa comunei, cuartir în edificiul școlii și lemnele de foc necesare.

4. Poiana-Sohodolului cu un salariu anual de 70 fl. v. a. solvind în rate lunare, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Concnerenții au de a substerne suplicile concursuale la aceste posturi învățătorești, instruite conform Statutului organic și a Regulamentului de învătămînt pînă la finea lui August a. c. st. v. oficiului protopresbiterial gr. or. al Cămpenilor în Abrud.
Abrud în 4 August 1882.

Comitecele parohiale concnerente în conțelegere cu
Ioan Gall m. p.,
protopresb. adm.

Nr. 85. [173] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătorești la școala confesională gr. or. din Totoiu se scrie concurs cu termen pînă în 5 Septembrie st. v. a. c. în care Ți va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual 200 fl. v. a. plăți în rate lunare din fondul scolaritic.
2. Cuartir liber în edificiul școlii.
3. Folosire gratuită scolare.
4. Lemne suficiente din pădurea comunală.

Concnerenții au se fie de religiuena gr. or. cu cel puțin 4 clase gimnasiale și atestat de calificațiune și se cunoască și limba maghiară.

Doritorii de a ocupa acest post învățătorec au ași asterne recerulesale pînă la termenul sus indigitat, instruite conform Stat. org. și Regulamentului congregsal din 1878 la subscrisul.

Alba Iulia 8 August 1882.
În conțelegere cu comitetul parochial
Aleasndru Tordășan m. p.,
protopresbiter.

Publicațiune.

În urma emisului înalului ministeriu egiu-ung. de culte și instrucțiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de carnă se deschide cursul învățămîntului la institutul reg. ung. de moșt în Sibiu în 1 Octomvrie a. n. 1882.

Primirea la acest curs va ave loc dela 1—8 Octomvrie în localitatea școlii din Strada iermei (Wintergasse) Nr. 26 pe lungă producerea atestătu de boteș și de moralitate.

Sibiu, 20 Februarie nou 1882.
[150] 4—6

Diracțiunea.

Nr. 1973. — 1882. [184] 2—3

Esarëndare licitativă.

În 10 Septemvrie a. c. la 9 oare a. m. se va esarëndă prin licitațiune publică în cancelaria comunei Cristian pe timpul din 1 Ianuarie 1883 pînă în finea lui Decemvrie 1885 pășunitul pe următorii muni ai comunei Cristian și anume:

1. Pășunitul muntelui Beșinoiu cu prețul esclămării 450 fl.

2. Pășunitul muntelui Cioara cu Crăciun-easa cu prețul esclămării 225 fl.

3. Pășunitul muntelui Giușoara mică cu Țneștii cu prețul esclămării 160 fl.

4. Pășunitul muntelui Făgețel cu prețul esclămării 90 fl.

5. Dreptul măclăritului tot pre acest timp cu arēnda anuală de 200 fl. Fic-care licitant este îndatorat a depune înainte de începutul licitațiunei 10% din prețul esclămării ca vadu.

Se admit și oferte înscris legalmente instruite și provăduți cu clausula, că ofertentii sînt cunoscut condițiunile speciali, care se vor preda comisuniemi înainte de începutul actului de licitațiune.

Condițiunile speciali se pot vedē în oarele oficiali în cancelaria comunei Cristian.
Sibiu în 28 August 1882.

Protorele central:
Branicea m. p.

Deschidere de Restaurațiune.

Am onoare a anunța cu tot respectul p. t. public și militării înalte că am primit locul de restaurațiune, mai nainte Fronius, în piața mică Nr. 11, și lam deschis astăzi în 1 Septemvrie.

Este cea mai bună provisiune de escelență bere-duplă de Martie de a lui Habermann, vinuri bune, precum și de cugna bună de la carte și în abonament, în și afară din casă și dejun de la Fourchette.

Așteptând favorabila și numeroasă frecentațiune se subscrie cu toată stima

Josif Praglowski,
Restaurator.

[188] 1—5